

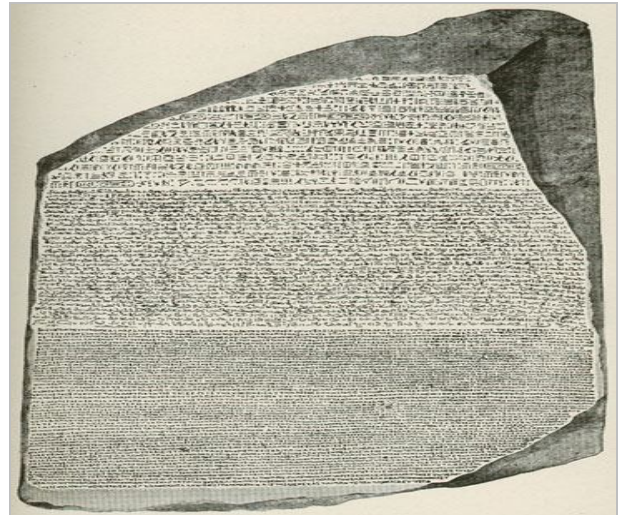
Lezen en instructie

11/08/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

من ويكيبيديا، الموسوعة الحرة

أذهب إلى: تصفح. بحث

القراءة هي عملية استرجاع منطوق أو ذهني لمعلومات مخزنة، سواء كانت تلك المعلومات على شكل حروف، رموز، أو حتى صور، وذلك عن طريق النظر أو اللمس كما في لغة برييل للمكفوفين، وهناك أشكال من القراءة لا تكون للغة، وذلك كقراءة النوتات الموسيقية أو الصور التوضيحية. وفي مصطلحات علم الحاسوب، فإن القراءة هي استرجاع معلومات من أماكن تخزينها على الحاسوب كالأقراص الصلبة والمرنة وغيرها.

Bovenstaande tekst kunt u waarschijnlijk niet lezen. Waarom eigenlijk niet? Wat is er precies voor nodig om de tekst wel te kunnen lezen?

Het begint met de koppeling van tekens aan klanken. De tekens op papier moeten worden omgezet naar geluid. Je moet dus uitgelegd krijgen welke klank bij welk teken hoort. Als je bepaalde tekens niet krijgt uitgelegd, dan kan je een woord niet goed lezen. Stel dat je dit toch zou moeten proberen, omdat je getoetst wordt door een onderzoeker. Wat zou je doen? Raden? Afhaken?

Wat zou het mooi zijn als we in onze klaslokalen de kinderen alle tekens en klanken zouden uitleggen voordat ze deze moeten gaan lezen. Toch doen we dit niet. Vrijwel alle leesmethoden werken met zogenaamde structuurwoorden, zoals bijvoorbeeld 'ik' of 'maan'. Hiervan wordt dan één letter uitgelegd, de 'i' of de 'n'. Kinderen moeten toch de rest van het woord lezen zonder dat alle letters zijn aangeboden. Ook moeten andere woorden waarin deze letter zit worden gelezen, zonder dat de andere letters uitgelegd zijn.

Het is tamelijk eenvoudig om dit aan te passen in de methode. Na de uitleg van de letters i, k, m, aa, n kunnen al enkele woorden worden gemaakt: ik, mik, kim, maak. Kinderen kunnen de geleerde letters inoefenen en toepassen, hoeven niet te raden en merken dat ze goed zijn in lezen. Lezen is op die manier leuk. Want waar je goed in bent, vind je leuk.

Om de tekst te kunnen lezen, moet je ook de klanken aan elkaar kunnen 'smeden' zodat er een vloeiend woord ontstaat. Je moet dus alle klanken verlengd uitspreken en vloeiend in elkaar laten overgaan. Raam wordt niet gelezen als r-aa-m, maar als rrraaaaamm.

Toch leren we kinderen dit niet. Geen enkele methode biedt een didactiek waarmee het verlengd uitspreken van de klanken expliciet wordt geoefend. We vinden dit blijkbaar zo logisch dat we het vergeten uit te leggen.

Spellend lezen is een leesprobleem dat wordt veroorzaakt door onvoldoende instructie. Ook dit is eenvoudig aan te passen: verlengd uitspreken van letters als lesonderdeel opnemen, instructie geven en veel oefenen.

Tot slot moet de leesrichting bekend zijn om de tekst goed te kunnen lezen. Arabisch schrift wordt van rechts naar links gelezen, Chinees van boven naar beneden en de Westerse schriften van links naar rechts.

Het is een afspraak die we gemaakt hebben met elkaar, het is voor kinderen dus niet van nature logisch. Uitleg is dus nodig.

“Lezen is op die manier leuk. Want waar je goed in bent, vind je leuk.”

Uitleg is het maken van een poort voor kinderen naar een wondere wereld. De leerkracht is de Steen van Rosetta. Kinderen leren niet vanzelf. Netzomin als u de bovenstaande tekst vanzelf kunt lezen over een poosje.